

RAZILAŞDIRILMIŞDIR:

**Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
Dövlət Sığorta Nəzarəti
Xidmətinin rəisi**

_____ **N.C.Xəlilov**

“ ___ ” _____ **2012-ci il**

TƏSDİQ EDİRƏM:

**“AtaSığorta”
Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin
İdarə Heyətinin sədri**

_____ **T.S.Hacıyev**

“ ___ ” _____ **2012-ci il**

ƏMLAKIN YANĞINDAN VƏ DİGƏR RİSKLƏRDƏN SIĞORTASI QAYDALARI

ƏMLAKIN YANGINDAN VƏ DİGƏR RİSKLƏRDƏN SİĞORTASI QAYDALARI

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Bu Qaydalar “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq hazırlanmışdır.

1. SİĞORTA TƏMİNATI

1.1. Əsas təminatda daxil olan risklər:

1.1.1. Yangın – alovlanma mənbəyindən asılı olmayaraq maddi ziyan vuran yanma, o cümlədən yüksək temperaturun, yangın məhsullarının, eləcə də yangının söndürülməsi üçün istifadə olunmuş su, köpük və digər vasitələrin təsiri, habelə yangının birbaşa təsiri.

Aşağıdakı səbəblərdən baş verən itki, zərər və ya ziyan istisna olmaqla:

- (a) yangın nəticəsində baş verən partlayış;
- (b) zəlzələ, yeraltı yangın və ya vulkan püskürməsi;
- (c) yerin çökməsi, qabarması və ya sürüşməsi;
- (d) aşağıdakı səbəblərdən əmlaka dəyən itki, zərər və ya ziyan
 - (i) özü-özünə qızcırması və ya qızması
 - (ii) odun tətbiqi ilə hər bir prosesdən keçirilməsi

1.1.2. İldırım vurməsi - İldırımın sığortalanmış əmlakı birbaşa vurməsi ildırım vurməsi sayılır.

1.1.3. Partlayış – qazların genişlənməyə meylliliyi nəticəsində böyük həcmdə enerjinin qısa müddət ərzində məhdud ölçülü məkandan sürətlə çıxaraq azad olması prosesi.

Aşağıdakı səbəblər nəticəsində baş verən itki, zərər və ya ziyan istisna olmaqla:

- (a) Sığortalının mülkiyyətində və ya istifadəsində olan daxili təzyiq yalnız buxara görə olan qazan, qızdırıcı və ya digər çənlər, avadanlıq və ya aparatların buxarın təzyiqinə görə partlayışı
- (b) səs və səsdən iti sürətlə hərəkət edən təyyarə və digər hava nəqliyyatının hərəkəti nəticəsində yaranan dalğanın təzyiqi
- (c) zəlzələ, yeraltı yangın və ya vulkan püskürməsi
- (d) yerin çökməsi, qabarması və ya sürüşməsi

1.1.4. Bu sığorta qaydaları ilə yangın, ildırım, partlayış və ya yangın yaxud partlayışla əlaqədar meydana gələn tüstü, buxar və hərərət nəticəsində sığortalanmış əmlaka dəyən maddi zərərlərə sığorta məbləği həddində təminat verilir.

1.2. Sığorta şəhadətnaməsində başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa Sığortaçı yalnız 1.1-ci bəndində göstərilmiş əsas təminatda daxil olan risklərə sığorta təminatı verir.

1.3. Sığorta təminatına, tərəflərin qarşılıqlı razılaşması əsasında Şəhadətnaməyə və ya sığorta müqaviləsinə Əlavələrdə göstərilmiş digər risklər də daxil edilə bilər.

2. SİĞORTA TƏMİNATININ ƏHATƏ DAİRƏSİ, SİĞORTA OBYEKTİ, SİĞORTA PREDMETİ VƏ SİĞORTA SİNİFİ

2.1. Daşınmaz əmlaklar üzrə:

Binalar, təsərrüfat tikintiləri, qaraj, yanacaq anbarı kimi əlavə tikililər, binaların içərisində və ya üzərində olan hər cür sabit qurğular, lift və eskalatorlar, ildırım ötürən, televizor antenaları, bünövrələr, bağ və həyət hasarları, kontrforslar (uçqunun, sürüşmənin, çökmənin nisbətən qarşısının alınmasından ötrü perpendikulyar tikilən dayaq hasarları), səkilər, meydançalar, eyvanlar, pilləkənlər,

bulaqlar, binaların xaricində olan heykəllər, su anbarları, hovuzlar və bu kimi digər tikililər, yalnız sığorta şəhadətnaməsində yazılması şərtilə, sığorta təminatına daxil edilə bilər.

2.2. Daşınar əmlaklar üzrə:

Sığorta edilmiş ünvanlarda olan;

2.2.1. Sığortalanmış əşyalar xüsusiyyətləri baxımından növ və ya qruplara ayrılmışsa, bu növ və ya qruplardan birinə daxil olan əşyalar;

2.2.2. Sığortalanmış əşyaların hamısı üçün yalnız bir sığorta məbləği müəyyən edilmişdirsə, bu məbləğə daxil olan bütün əşyalar, sığorta şəhadətnaməsində yazılmasından asılı olmayaraq, yeri dəyişdirildiyinə və ya sonradan alınmış olsa da, sığorta təminatının əhatə dairəsinə daxildir.

2.3. Əlavə razılaşma yoxdursa yalnız sığortalıya və ya onunla birlikdə yaşayan şəxslərə və yaxud xidmətçilərə məxsus əşyalar qəbul olunmuş limiti keçməmək şərti ilə sığorta təminatının əhatə dairəsinə daxildir.

2.4. Aşağıda göstərilən əmlak mənafeləri, habelə itkilər sığorta məbləğlərinin sığorta şəhadətnaməsində ayrıca göstərilməsi və əlavə sığorta haqqının ödənilməsi şərti ilə sığorta təminatının əhatə dairəsinə daxil edilə bilər:

2.4.1. Sənətkarlıq və əntiq baxımından qiymətli olan tablolar, rəsm əsərləri, kitablar, qravürlər, yazılar, heykəllər, bəzək əşyaları, kolleksiyalar, xalçalar və bu kimi əşyalar;

2.4.2. Modellər, qaliblər, plan və eskizlər, ixtira patentləri, sənədlər, mühasibatlıq sənədləri və bu kimi digər sənədlər;

2.4.3. Nağd pul, səhmlər, istiqrazlar, qiymətli kağızlar, bütün növ qızıl və gümüş, onlardan hazırlanmış zinət əşyaları, digər qiymətli zinət ləvazimatları, qiymətli daşlar, incilər və s. qiymətli əşyalar;

2.4.4. Dəniz, su, avtomobil nəqliyyatı vasitələri və bunların yükləri (hərəkət halı istisna olmaqla);

2.4.5. Əmanət və girov mallar;

2.4.6. Uçqun və dağıntıların aradan qaldırılması;

2.4.7. Gəlirin itirilməsi və mənfəətdən məhrum olma;

2.4.8. Yanğın və partlayış üzrə ümumi məsuliyyət (yanğın və partlayış üzrə ümumi məsuliyyət əlavə müqavilə ilə bu əsas Qaydalara və əlavə şərtlərə (klozlara) uyğun olaraq təminatın əhatə dairəsinə daxil edilə bilər).

2.5. Yuxarıda göstərilən əmlak - sığorta predmeti, əmlakla bağlı əmlak mənafeləri isə sığorta obyektini hesab edilir.

2.6. Əmlakın yanğından və digər risklərdən sığorta növü əmlakın yanğından və digər risklərdən sığortası sinfinə aiddir.

3. ƏLAVƏ SIĞORTA HAQQI MÜQABİLİNDƏ SIĞORTA TƏMİNATINA DAXİL EDİLƏN ZƏRƏRLƏR

3.1. Aşağıdakı hadisələrə görə dəyən zərərlər əlavə razılaşmaya uyğun olaraq və əlavə sığorta haqqı ödəmək şərti ilə sığorta təminatına daxil edilə bilər:

3.1.1. Tətil, lokaut (qarşısız alınma tədbirləri), iğtişas və xalq hərəkətləri və bunların qarşısının alınması üçün görülən tədbirlər;

3.1.2. Terror;

3.1.3. Zəlzələ və vulkan püskürməsi;

3.1.4. Qar ağırlığı;

3.1.5. Sel və su basması, daşqın (açıq havada olan daşınar əmlaka, hasarlara və darvazalara dəyən zərərlər istisna olmaqla)

3.1.6. Yer sürüşməsi;

3.1.7. Fırtına, tufan, qasırğa (açıq havada olan daşınar əmlaka, hasarlara və darvazalara dəyən zərərlər istisna olmaqla).

Tufan dedikdə Bofort şkalası üzrə gücü 8 baldan aşağı olmayan (yəni küləyin sürəti saatda 60 kilometrədən az olmayan) və hava şəraiti nəticəsində əmələ gələn hava axınları nəzərdə tutulur;

3.1.8. Daxili su;

3.1.9. Tüstü;

3.1.10. Avtonəqliyyat vasitələrinin sığortalanmış obyektə dəyməsi;

3.1.11. Su nəqliyyatı vasitələrinin sığortalanmış obyektə dəyməsi;

3.1.12. Hava nəqliyyatı vasitələrinin sığortalanmış obyektə dəyməsi.

3.1.13. Qanunsuz daxil olmaqla oğurluq və ya oğurluğa cəhd riski üzrə təminat sığortalanmış əmlakın oğurluğu və ya oğurluğa cəhd zamanı binalara, avadanlıqlara və ya qurğulara dəymiş zərəri əhatə edir. Müqavilədə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, bu zərərlər (yəni oğurluq və ya oğurluğa cəhd zamanı binalara, avadanlıqlar və ya qurğulara dəymiş zərərlər) üzrə təminatın maksimal həddi, aşağıdakılar nəticəsində dəymiş zərərlər istisna olmaqla sığorta müqaviləsi ilə sığortalanmış və zərər çəkmiş binaların İçindəkilər üzrə sığorta məbləğinin 5%-dən artıq ola bilməz:

(a) Sığortalının işçiləri və ya binanın sakinləri ilə əlbir olaraq törətdiyi oğurluq,

(b) açıq havada olan əmlakın oğurlanması,

(c) Əmlakın boş olması və ya istifadə edilməməsi.

3.1.14. Dəymiş zərərin birbaşa və ya dolayı olaraq aşağıdakı hadisələrin nəticəsində baş verməsi halları istisna olmaqla sığortalıya qarşı yönəldilmiş üçüncü şəxslərin qərəzli, qanuna zidd hərəkətləri:

(a) yanğın,

(b) oğurluq və ya oğurluğa cəhd,

(c) hər hansı kommersiya, sənaye və digər iş fəaliyyətinin bütövlüklə və ya qismən dayanması və ya ləngiməsi.

(d) Sığortalının (Sığorta Olunan və ya Faydalanan şəxsin) və ya onun işçilərinin hərəkətləri nəticəsində dəymiş zərərlər;

(e) müqavilədə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa pəncərələrin, aynaların, vitrinlərin və şüşədən istehsal olunmuş digər əşyaların sındırılması nəticəsində dəymiş zərərlər;

3.1.15. Soyğunçuluq və ya quldurluq

3.1.16. Şüşə sınması

Bilavasitə sığorta müqaviləsində göstərilmiş risklər nəticəsində binaya zərərin dəyməsi ilə yanaşı binaların şüşədən olan tərkib hissəsinin sınması baş veridikdə sığortaçı əlavə olaraq aşağıdakı hallar istisna olmaqla sınımış şüşələrin dəyişdirilməsi üzrə xərclərini öz üzərinə götürür.

(a) binada aparılan təmir, dekorasiya, əlavə və düzəltmə işləri nəticəsində və ya şüşələrin dəyişdirilməsi və quraşdırılması zaman şüşələrin sınması,

(b) konstruksiyaların dağılması və köhnəlməsi nəticəsində şüşələrin sınması,

3.1.17. Tikinti tullantılarının təmizlənməsi

Sığortaçı və Sığortalı arasında əldə edilmiş xüsusi razılığa əsasən, Sığorta Şəhadətnaməsində göstərilmiş sığorta məbləğ(lər)i çərçivəsində, hazırkı Qaydaların 1.1-ci bəndində nəzərdə tutulan risklər nəticəsində bina və ya onun hissələrinin zədələnməsi ilə əlaqədar həyata keçirilmiş aşağıdakı tədbirlər üzrə xərclərin ödənilməsi təmin edilir:

- tikinti tullantılarının təmizlənməsi;
- sökmə və dağıtma,
- bərkitmə və ya dayağın vurulması.

Sığortaçı aşağıdakılar üzrə xərcləri heç bir halda ödəmir:

- binalar və onlara qonşu ərazilər istisna olmaqla digər ərazilərdən tullantıların yığışdırılması;
- bilavasitə və ya dolayı olaraq çirkənmə və zəhərlənmə nəticəsində əmələ gələn xərclər.

Bu müddəa hazırkı Sığorta Qaydalarının digər şərtlərinin yerinə yetirilməsi şərti ilə tətbiq edilir.

3.2. TƏLƏBLƏR

Hazırkı bölmə üzrə Sığortaçının öhdəliyinin yaranması üçün aşağıdakı şərtlər Sığortalı tərəfindən yerinə yetirilməlidir, əks halda Sığortaçı dəymiş zərərin əvəzini ödəmək öhdəliyindən azad olunur.

3.2.1. Tullantılara gündəlik nəzarət

Bütün ticarət, tullantı və tör-töküntü materialları hər gün yığışdırılmalı, qablaşdırılmalı və tikililərin ərazisindən kənarlaşdırılmalıdır, və bütün neft və yağ tullantıları metal qablarda saxlanmalı və hər həftə ərazidən kənarlaşdırılmalıdır.

3.2.2. Yanğın söndürmə cihazlarının istismarı

Odsöndürənlər və digər yanğın söndürmə cihazları Sığorta şəhadətnaməsində göstərilən sığorta təminatının qüvvədə olma müddəti ərzində Sığortalı tərəfindən tam işlək vəziyyətdə saxlanmalıdır. Sığortalıya məlum olmayan və ya onun nəzarətindən kənar olan səbəblər ucbatından yanğın söndürmə cihazlarının defektli olması bu sığorta təminatını qüvvədən salmır.

3.2.3. Sakinlər haqqında məlumatın dərhal verilməsi

Sığorta olunmuş binaların 30 gün ərzində mütəmadi olaraq boş qalması haqqında məlumat Sığortaçıya dərhal çatdırılmalıdır. Belə məlumatın daxil olmasından sonra Sığortaçı bu məlumatları nəzərə alaraq sığorta haqqının qaldırılması və ya sığorta müqaviləsinin şərtlərinə dəyişikliklərin edilməsi hüququna malikdir.

3.2.4. Stellaj

Hər hansı anbarın sahəsində saxlanılan mallar yerin səviyyəsindən 20 santimetr yüksəklikdə yerləşdirilməlidir.

4. SIĞORTA TƏMİNATINA DAXİL OLMAYAN ZƏRƏRLƏR (İSTİSNALAR)

Aşağıdakı hallar sığorta təminatına daxil deyildir:

4.1. Müharibə, hər cür hərbi əməliyyatlar, istila, xarici düşmənin basqınları, döyüş (müharibənin elan edilmiş olub-olmamasından asılı olmayaraq), vətəndaş müharibəsi, üsyan və bunların qarşısının alınması və yatırılması məqsədilə görülən inzibati və hərbi tədbirlər nəticəsində meydana gələn zərərlər;

4.2. Hər hansı nüvə partlayışı, nüvə enerjisinin yanması nəticəsində yaranan nüvə tullantıları, radiasiya və radioaktiv çirklənmələr və bununla əlaqədar görülən hərbi və inzibati tədbirlər nəticəsində dəyən zərərlər;

4.3. Dövlətin səlahiyyətli orqanları tərəfindən sığortalanmış əmlaklardan istifadə olunması nəticəsində meydana çıxan zərərlər;

4.4. Sığortalanmış əşyaların yanğın baş vermədən öz qüsurlarına, keyfiyyətsiz hazırlanmalarına, həddindən artıq qurumalarına görə və yaxud onların özlərində əmələ gələn zərərlər;

4.5. Yanğın baş vermədən sığortalanmış əşyaların istifadə olunması məqsədilə və ya başqa bir faydalı məqsədlə alova və ya istiyə tutulması, ocaq və ya digər alov olan yerə düşməsinə və ya atılmasına, paltar və ya döşək ağlarının üstü və digər bu kimi əşyalarla alovsuz olaraq yanmasına, qızdırıcı, işıqlandırıcı, ütüləmə alətləri, lampa, şam, siqaret və s. bu qəbildən olan istilik mənbələrinin toxunmasına görə dəyən zərərlər;

4.6. Yanğın baş vermədən, cərəyanla işləyən hər cür mühərrik, elektrik və elektron alətlər, cihazlar və qurğuların elektrik xəttinə birləşdirilmiş olduqları zaman dövriyyədə olan qısa qapanma, enerjinin artıb-azalması, habelə bunun nəticəsində qızma və induksiya cərəyanı kimi səbəblərə görə dəyən zərərlər;

4.7. Kiçik bir təzyiq nəticəsində qoruyucuların içəriyə doğru çökməsi, düşməsi və digər formada deformasiyaya uğraması, köhnəlməsi, mərkəzdən qaçma qüvvəsi və texniki hadisələr nəticəsində sığorta edilmiş cihaz və mühərriklərə dəyən hər cür zərərlər;

4.8. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər hallar.

5. SİĞORTA HAQQININ ÖDƏNİLMƏSİ VƏ SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN QÜVVƏYƏ MİNİMƏSİ

5.1. Sığorta haqqının bütövlükdə və ya hissə-hissə ödənilməsi razılaşdırıla bilər. Sığorta haqqı bütövlükdə (sığorta haqqının birinci hissəsi) sığorta şəhadətnaməsi təqdim olunan vaxt və ya sığorta müqaviləsinin başlanğıc tarixindən 30 gün ərzində, (hissələrlə ödənilməsi razılaşdırılırsa, qalan hissələr isə sığorta şəhadətnaməsində göstərilən tarixlərdə) ödənilməlidir.

5.2. Sığorta haqqı (ilkin hissə) sığorta şəhadətnaməsi təqdim olunan vaxt və ya razılaşdırılmış müddət ərzində (30 gün) ödənilməzsə, sığortaçı sığorta ilə əlaqədar heç bir məsuliyyət daşımır.

5.3. Sığorta hadisəsi baş verdiyi zaman vaxtı çatmış və ya gecikdirilmiş sığorta haqqı sığorta ödənişi məbləğindən çıxıla bilər.

5.4. Sığorta ödənişinin hissələrlə ödənilməsi razılaşdırıldığı hallarda, hissələrdən hər hansı biri şəhadətnamədə göstərilən vaxtda ödənilməzsə, sığortaçı həmin hissənin 10 gün ərzində ödənilməsini, əks tıqdirdə sığorta şəhadətnaməsinin ləğv ediləcəyini sığortalının ona bildirmiş olduğu son yaşayış ünvanına sifarişli məktubla bildirir. Sığorta haqqı borcu bu müddət ərzində də ödənilməzsə, sığorta şəhadətnaməsi ləğv edilmiş hesab olunur.

6. SİĞORTALININ MÜQAVİLƏ BAĞLANDIĞI ZAMAN MƏLUMAT VERMƏK VƏZİFƏLƏRİ

6.1. Sığorta müqaviləsinin bağlanması zamanı sığortalı sığortalanacaq əmlak barədə ona məlum olan bütün məlumatları sığortaçıya bildirməyə borcludur.

6.2. Sığortalının məlumatının yalnız və yaxud yarımçıq olması sığortaçının sığorta müqaviləsinə imzalamamasına və ya aşağıdakı digər şərtləri irəli sürməsinə imkan verir:

6.2.1. Sığortaçı vəziyyəti öyrəndiyi tarixdən etibarən 1 (bir) ay ərzində müqaviləni ləğv edə və ya davam etdirərək həmin vaxt üçün sığorta haqqı fərqini tələb edə bilər.

6.2.2. Sığortalı 5 (beş) gün ərzində sığorta haqqının fərqi kimi tələb olunan məbləği ödəməzsə, müqavilə ləğv olunur. Ləğv etmənin qüvvəyə minəcəyi tarixə qədər olan vaxt üçün sığorta haqqı gün hesabı əsas götürülməklə hesablanır və artıq qalan məbləğ çəkilmiş xərclər çıxılmaqla, sığortalıya qaytarılır.

6.3. Sığortalının hərəkətinin qəsdən edildiyi müəyyən edilərsə, sığortaçı hadisə baş vermiş olsa belə, müqaviləni ləğv edə bilər.

6.4. Sığortalanmış əmlak və əşyalar digər sığorta şirkətində də sığortalanmışdırsa, sığortalı bunu sığortaçıya bildirməlidir.

7. QİSMƏN SİĞORTA

7.1. Sığorta müqaviləsində göstərilən sığorta məbləği sığorta dəyərindən (sığortalanmış əmlakın hadisə baş verdiyi andakı dəyərindən) az olduğu halda (qismən sığorta halında), sığortaçı sığorta məbləğinin sığorta dəyərinə olan nisbətində cavabdehdir.

7.2. Sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulduğu halda qismən sığorta zamanı zərər məbləğinin sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün tətbiq edilən hissəsi kimi tam zərər məbləği götürülə bilər.

8. ƏMLAKIN DƏYƏRİNDƏN ÇOX MƏBLƏĞDƏ OLAN SİĞORTA

Əmlak həqiqi dəyərindən artıq məbləğdə sığortalandıqda, sığorta məbləğinin sığorta dəyərindən artıq olan hissəsi etibarsızdır.

Sığorta müddəti ərzində bunu aşkar edən sığortaçı, vəziyyəti sığortalıya bildirməklə, ümumi sığorta haqqının sığorta məbləğinin sığorta dəyərindən artıq olan hissəsinə görə hesablanıb alınmış hissəsini sığortalıya qaytarır.

9. AZADOLMA MƏBLƏĞİ

Tərəflər müəyyən olunmuş bir məbləğə və ya sığorta məbləğinin müəyyən bir faizinə qədər olan zərərlərin və yaxud zərərin müəyyən bir faizinin sığortaçı tərəfindən ödənilməyəcəyini, azadolma məbləğini razılaşıdır bilər. Bu formada müəyyən edilən azadolma nisbətləri və ya məbləğləri sığorta şəhadətnaməsinə yazılır.

10. SIĞORTANIN MÜDDƏTİ, TƏMINATIN BAŞLANMASI VƏ SONA ÇATMASI

Sığorta təminatı, sığorta şəhadətnaməsində başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, sığorta şəhadətnaməsində göstərilmiş başlanma və sona çatma tarixlərində saat 24.00-da başlayır və saat 24.00-da sona çatır.

11. BİR NEÇƏ SIĞORTA

Sığortalı sığortalanmış əmlakı başqa sığorta şirkətlərində də eyni risklərə qarşı və eyni müddətə sığorta etdirmiş olarsa, bunu əvvəlki sığortaçılara dərhal bildirməməyə görə məsuliyyət daşıyır. Bu zaman sığortaçı vəziyyəti öyrəndiyi tarixdən etibarən 15 gün ərzində müqaviləni ləğv edə bilər.

12. SIĞORTA MÜDDƏTİ ƏRZİNDƏ SIĞORTAÇININ VƏ SIĞORTALININ VƏZİFƏLƏRİ

12.1. Müqavilə imzalandıqdan sonra sığortalanmış əmlakın təklifdə, təklif yoxdursa, sığorta şəhadətnaməsində və ya onun əlavələrində göstərilən yeri və ya vəziyyəti sığortaçının razılığı olmadan dəyişdirilərsə, sığortalı bu dəyişikliyi dərhal və ya ən gec 5 gün ərzində sığortaçıya bildirməlidir.

12.2. Vəziyyət sığortaçı tərəfindən öyrənildikdən sonra, bu dəyişiklik sığortaçının müqaviləni pozmasına və ya daha ağır şərtlər irəli sürməsinə səbəb olarsa:

12.2.1. Sığortaçı 5 gün ərzində müqaviləni ləğv edə və ya sığorta haqqı fərqini tələb etməklə müqaviləni davam etdirə bilər.

12.2.2. Sığortalı 5 gün ərzində sığorta haqqı fərqini ödəməyə razılaşmazsa, müqavilə ləğv olunmuş hesab edilir.

12.2.3. Ləğv etmənin hüquqi qüvvəyə minəcəyi tarixə qədər sığorta haqqı gün hesabı əsas götürülməklə hesablanır və qalan məbləğ çəkilməmiş xərclər çıxılmaqla, geri qaytarılır.

13. MÜLKİYYƏT SAHİBİNİN DƏYİŞMƏSİ

13.1. Sığorta təminatı müddəti ərzində mülkiyyət sahibi dəyişərsə, sığorta müqaviləsi yenə də öz hüquqi qüvvəsində qalır və sığortalının müqavilə ilə əlaqədar hüquq və vəzifələri yeni mülkiyyət sahibinə keçir. Dəyişiklik zamanı, sığortanın mövcudluğunu öyrənən yeni mülkiyyət sahibi vəziyyəti 10 gün ərzində sığortaçıya bildirməlidir. Əks təqdirdə sığortaçı bu barədə məlumat verilənədək baş verəcək sığorta hadisələrinə görə məsuliyyət daşımır.

13.2. Sığortaçı dəyişikliyi öyrəndiyi tarixdən etibarən 8 gün ərzində müqaviləni ləğv edə bilər.

13.3. Ləğv etmənin hüquqi qüvvəyə minəcəyi tarixə qədər keçən müddətin sığorta haqqı gün əsas götürülməklə hesablanır və artıq qalan məbləğ çəkilmiş xərclər çıxılmaqla, sığortalıya qaytarılır.

13.4. Sığortalı vəfat edərsə, müqavilə üzrə bütün hüquq və vəzifələr yeni mülkiyyət sahibinə (varisə) keçir.

14. SIĞORTALANMIŞ ƏMLAKIN YERİ VƏ ONUN DƏYİŞMƏSİ

14.1. Sığorta təminatı, sığorta müqaviləsində göstərilən yer və ya yerlər üçün hüquqi qüvvəyə malikdir.

14.2. Sığortalanmış əmlakın yerləri dəyişdirildiyi zaman bu Qaydaların 12-ci bəndinin tələblərinə əməl olunur.

15. MƏLUMAT VƏ XƏBƏRDARLIQLAR

15.1. Sığortalının məlumatları sığortaçıya sifarişli məktub və ya digər formada (faks, elektron poçt, internet, telefon və s.) bildirilir.

15.2. Sığortaçının müraciətləri sığortalının sığorta şəhadətnaməsində göstərilən ünvanına, bu ünvan dəyişmişsə, bildirilən son ünvana eyni formada çatdırılır.

16. SIĞORTA SİRRİ

Sığortaçı, sığortalı ilə əlaqədar qanunvericiliklə sığorta sirrinə aid olunmuş məlumatları, qanunvericilikdə müəyyən edilən hallar istisna olmaqla, açıqlaya bilməz.

ZƏRƏR VƏ ÖDƏNİŞ

17. SIĞORTA HADİSƏSİ ZAMANI SIĞORTALININ VƏZİFƏLƏRİ

Sığortalı hadisə baş verdiyi zaman:

17.1. Hadisə baş verdikdən sonra dərhal və ya ən gec 24 saat ərzində sığortaçıya və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına bu barədə məlumat verməlidir;

17.2. Lazımı xilas etmə və mühafizə tədbirlərini görməlidir;

17.3. Sığortaçının və ya onun səlahiyyətli nümayəndələrinin sığorta hadisəsi ilə əlaqədar zərər çəkmiş binaya və yerlərə daxil olmasına və tədqiqat işlərini aparılmasına icazə verməlidir;

17.4. Məcburi hallar istisna olmaqla, zərər çəkmiş yer və ya əşyalarda heç bir dəyişiklik etməməlidir;

17.5. Sığortaçının tələbi ilə hadisənin baş vermə səbəblərini, zərərin miqdarını və səbəbini müəyyənləşdirməyə, zərərin ödənməsi hüququndan istifadə olunması üçün yararlı və sığortalı tərəfindən təmin edilməsi mümkün olan lazımı məlumat və sənədləri sığortaçıya verməlidir;

17.6. Zərərin təxmini məbləğini bildirən yazılı məlumatı sığortaçıya təqdim etməlidir;

17.7. Sığortaçının subroqasiya hüququnun təmin olunması üçün bütün zəruri tədbirləri görməlidir.

18. SIĞORTA HADİSƏSİ ZAMANI SIĞORTAÇININ HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

Sığorta hadisəsi baş verdiyi zaman sığortaçı və ya onun səlahiyyətli nümayəndələri:

18.1. Sığorta etdirilmiş bina və əşyalarda tədqiqat işlərini aparmaq məqsədi ilə zərər çəkmiş bina və yerlərə daxil ola bilərlər və ya sığortalanmış bina və əşyaların onlara təhvil verilməsini tələb edə bilərlər;

18.2. Sığortalanmış əşyaların və əmlakın zədələnməsi və ya məhv olmasına səbəb olmuş sığorta hadisəsini qanunvericiliyə əsasən təsdiq edən sənədi sığortalıdan tələb edə bilərlər;

18.3. Zərərin məbləği ilə əlaqədar bütün sənədlər verildikdən sonra 15 gün ərzində lazımı tədqiqatları sona çatdırıb zərər və ödənişin miqdarını müəyyənləşdirərək sığortalıya bildirməlidirlər.

19. ZƏRƏR VƏ ZİYANIN MÜƏYYƏNLƏŞDİRİLMƏSİ

19.1. Bu qaydalara əsasən sığortalanmış əmlaka dəymiş zərərin məbləği sığortalı ilə sığortaçı arasındakı razılaşmaya əsasən müəyyən edilir.

19.2. Tərəflər razılığa gələ bilməsələr, zərərin məbləğinin müəyyən edilməsi üçün ekspertə (bütün mətn boyunca “müstəqil ekspert” kimi başa düşülməlidir) müraciət edə bilərlər.

19.3. Tərəflər ümumi bir ekspert təyin etməkdə razılığa gələ bilmədikləri halda hər biri öz ekspertini təyin edir və bunu məktubla digər tərəfə bildirir. Tərəflər tədqiqata başlamazdan əvvəl üçüncü bitərəf eksperti seçə bilirlər. Üçüncü bitərəf ekspert yalnız tərəflərin ekspertlərinin razılığa gələ bildikləri məsələlər barəsində rəy vermək hüququna malikdir. Üçüncü bitərəf ekspertin rəyi tərəflərə eyni zamanda çatdırılır.

19.4. Tərəflərdən hər hansı biri digər tərəfə məlumat verdiyi tarixdən etibarən 15 gün ərzində öz ekspertini təyin etməzsə, yaxud tərəflərin seçdiyi ekspertlər, üçüncü bitərəf ekspertin seçilməsi ilə əlaqədar təyin olunduqları tarixdən etibarən 7 gün ərzində razılığa gələ bilməzlərsə, tərəflərdən birinin təklifi ilə ekspertlər (üçüncü bitərəf ekspert) səlahiyyətli məhkəmə tərəfindən seçilir.

19.5. Ekspert vəfat edərsə, vəzifəsindən azad edilərsə və ya rədd edilərsə, onun əvəzinə eyni şərtlərlə başqa bir ekspert seçilir və hadisənin tədqiqi yarımçıq qaldığı yerdən başlayaraq davam etdirilir.

19.6. Sığortalının vəfat etməsi təyin edilmiş eksperti öz məsuliyyətindən azad etmir.

19.7. Zərərin məbləği müəyyən edildiyi zaman, ekspertlər lazım bildikləri dəlilləri təsdiq edilməsi üçün lazım olan qeydləri və sənədləri tələb edə və hadisə yerində tədqiqatlar apara bilirlər.

19.8. Ekspertlərin və ya üçüncü bitərəf ekspertin, zərərin məbləği ilə əlaqədar verəcəkləri rəy qətidir və tərəflər bu rəyə əməl etməlidirlər. Sığotaçı qarşısında tələb və ya iddia qaldırılması hallarında zərərin məbləği ilə əlaqədar ekspertin rəyi əsas götürülür.

19.9. Ekspert qərarlarına yalnız qərarın real vəziyyətdən açıq-aşkar fərqləndiyi zaman etiraz edilə bilər və bu qərarın ləğv edilməsi üçün, rəyin bildirildiyi tarixdən etibarən 7 gün ərzində səlahiyyətli məhkəməyə müraciət oluna bilər.

19.10. Tərəflərin hər birisi öz seçdiyi ekspertin haqqını ödəyir. Tərəflər birlikdə seçdikləri ekspertin və üçüncü bitərəf ekspertin haqqını birlikdə ödəyirlər.

20. SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN HESABLANMASI

Sığorta ödənişi hesablandığı zaman sığortalanmış əmlakın hadisə baş verən zamanda olan dəyəri əsas götürülür. Ödəniş məbləği sığorta şəhadətnaməsində göstərilmiş sığorta məbləğindən artıq ola bilməz. Sığorta ödənişinin məbləği aşağıdakı qaydada hesablanır:

20.1. Kommersiya mallarında riskin baş verməsindən bir gün əvvəlki alış qiyməti əsas götürülür.

20.2. Fabrik, zavod emalatxanalarında istehsal prosesində olan mallarla əlaqədar ödəniş məbləği hadisə baş verdiyi zaman xammal və materialların hadisədən bir iş günü əvvəlki alış qiymətləri ilə həmin günə qədərki istehsal xərclərinin toplanması yolu ilə hesablanır. Ancaq bu yolla hesablanan ödəniş məbləği, həmin maddələrdən hazırlanmış hazır malların hadisə baş verdiyi tarixdən bir iş günü əvvəlki alış qiymətindən çox ola bilməz.

20.3. Bütün növ sənaye qurğuları və aparatlarında, dəzgahlarda, alətlərdə, avadanlıqlarda təzəsinin alınması üçün məbləğ əsas götürülür. Lakin, bu zaman köhnəlmə, aşınma və başqa səbəblərdən irəli gələn qiymətdən düşmə həmin məbləğdən çıxılır, habelə, təzə alınacaq avadanlıqlar istehsal gücü və keyfiyyət baxımından əvvəlkilərdən fərqlənirsə, bu fərq də nəzərə alınır.

20.4. Hər cür ev əşyaları və şəxsi əşyalarda təzəsinin alınması üçün ödəniləcək məbləğ əsas götürülür. Lakin, bu zaman köhnəlmə, aşınma və başqa səbəblərdən irəli gələn qiymət ucuzlaşmaları həmin məbləğdən çıxılır.

20.5. Binalarda, hadisənin baş verdiyi yerdə tikiləcək yeni binaya çəkiləcək xərc əsas götürülür. Ancaq, bu zaman köhnəlmə, korroziya və başqa səbəblərdən irəli gələn qiymətdən düşmə həmin məbləğdən çıxılır.

Binanın yenidən tikilməsinə ehtiyac olmazsa, ödənişin məbləği, binanın, hadisə baş verdiyi tarixdən bir gün əvvəlki satış qiymətindən boş ərazinin qiyməti çıxılmaq yolu ilə hesablanır.

21. SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİ

21.1. Sığorta məbləği hadisə baş verdiyi tarixdəki sığorta dəyərindən az olduğu təqdirdə sığorta ödənişi sığorta məbləği ilə sığorta dəyəri arasındakı nisbəti uyğun olaraq ödənilir.

21.2. Sığortalanmış əmlak bir neçə sığorta şirkətində sığorta etdirilmiş olarsa, qanuna və bu sığorta şəhadətnaməsinə uyğun olaraq ödəniş məbləği hesablandıqdan sonra sığortaçı öz payına düşən hissəni ödəyir.

21.3. Hadisə baş verdiyi zaman sığortalanmış əmlaka əvvəlcədən yük, inşaat, montaj və ya digər sığorta şəhadətnaməsi ilə təminat verilmiş olması müəyyənləşərsə, yanğın sığortasının cavabdehliyi göstərilən sığorta şəhadətnamələri ilə əlaqələr sığortaçıların cavabdehiyindən sonra başlanır.

22. SİĞORTA ÖDƏNİŞİ MƏBLƏĞİNİN AZALDILMASI VƏ YA RƏDD EDİLMƏSİ

Sığortalı, hadisə baş verdiyi zaman öz vəzifələrini yerinə yetirməzsə və bunun nəticəsində də zərərin məbləği artarsa, sığortaçının verəcəyi ödənişdən göstərilən səbəbə görə artan hissə çıxılır.

Sığortalı hadisənin baş verməsinə qəsdən şərait yaradarsa və ya qəsdən zərərin miqdarını artıracaq hərəkətlər edərsə, müqavilədə göstərilən bütün hüquqlarını itirir.

23. ZƏRƏR VƏ ÖDƏNİŞİN SONA ÇATMASI

23.1. Sığortaçı müəyyən edilmiş sığorta ödənişini bu qaydalara əsasən müəyyən edilmiş müddət ərzində mütləq ödəməlidir.

23.2. Sığortaçı ödədiyi sığorta ödənişinin məbləği həddində subroqasiya hüququna sahib olur.

23.3. Sığorta hadisəsi nəticəsində sığortalanmış əmlakın tamamilə məhv olmasına görə tam sığorta ödənişi verilmişsə, sığorta təminatı sona çatmış hesab olunur. Qismən zərər halında isə sığorta məbləği hadisənin baş verdiyi tarixdən etibarən verilən ödənişin məbləği həddində azalır.

Sığorta məbləğinin azalması hallarında sığortalı istədiyi tarixdən etibarən gün əsası ilə əlavə sığorta haqqı ödəmək şərtilə sığorta məbləğini artırmağa bilər.

DİGƏR MÜDDƏALAR

24. MÜBAHİSƏLƏRƏ BAXILMASI

Tərəflər sığorta müqaviləsi üzrə ortaya çıxan mübahisələri danışıqlar yolu ilə həll edirlər. Razılığa gəlinmədiyi təqdirdə mübahisələrə Azərbaycan Respublikasının mövcud qanunvericiliyində müəyyən olunmuş qaydada aidiyyəti məhkəmələrdə baxılır.

25. MÜDDƏT

Sığorta müqaviləsi ilə əlaqədar bütün tələblər Azərbaycan Respublikasının mülki qanunvericiliyi ilə müəyyənləşdirilmiş müddətdə həll edilir.

26. XÜSUSİ ŞƏRTLƏR

Bu əsas şərtlərə sığortalının razılığı ilə xüsusi şərtlər əlavə oluna bilər.

ƏMLAKIN YANGIN SİĞORTASI İLƏ BİRLİKDƏ VERİLƏ BİLƏCƏK ƏLAVƏ ŞƏRTLƏRİ

- TƏTİL, LOKAUT, İĞTİŞAŞ, XALQ HƏRƏKATI ÜZRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtilə:

Yangının baş verməsinə səbəb olub-olmamasından asılı olmayaraq tətillər, lokaut, iğtisas və ya xalq hərəkətləri ilə əlaqədar baş verən hadisələr və bu hadisələrin qarşısını almaq və təsirlərini azaltmaq üçün səlahiyyətli orqanların müdaxilələri nəticəsində sığortalanmış obyektlərə dəyən bütün zərərlər

sığorta təminatına daxil edilir. Yuxarıda göstərilən hadisələrlə əlaqədar olsa da, istehsal həcminin azalması, sığortalanmış malların çirklənməsi, paslanması, çürüməsi və keyfiyyətinin aşağı düşməsi kimi dolayı yolla dəyən zərərlər sığorta təminatına daxil deyildir.

- TERROR ÜZRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtlə:

Terror hərəkətləri və bu hərəkətlərdən irəli gələn sabotaj, bunların tələb etdiyi hərbi və inzibati tədbirlərin səbəb olduğu yanğın və partlayış nəticəsində meydana gələnlər də daxil olmaqla, bütün zərərlər sığorta təminatına daxil edilə bilər.

Bu şərtlərdə:

“Terror” anlayışı hansısa bir təşkilatın üzvü olan şəxs və ya şəxslərin təzyiqlə göstərmə, məcbur etmə və əzab vermə, qorxutma, hədə vasitələrinin birindən istifadə etməklə respublikanın konstitusiyasında göstərilən rəmlərini, siyasi, hüquqi, sosial, dünyəvi, iqtisadi vəziyyətini dəyişdirmək, Azərbaycan dövlətinin ərazi və milli bütövlüyünü pozmaq, mövcudluğuna təhlükə yaratmaq, nüfuzuna xələl gətirmək, ümumi hüquq və azadlıqları ləğv etmək, dövlətin daxili və xarici təhlükəsizliyini, ictimai quruluşunu və ya ümumi suverenliyini pozmaq məqsədilə etdikləri hərəkətlər kimi başa düşülür.

“Təşkilat” termini, iki və ya daha artıq şəxsin eyni məqsəd ətrafında birləşməsini nəzərdə tutur və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində göstərilən birləşmələri, təşkilat və cəmiyyətləri əhatə edir.

- ZƏLZƏLƏ VƏ VULKAN PÜSKÜRMƏSİ ÜZRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtləri.

Zəlzələ və vulkan püskürməsi birbaşa və ya dolayısı ilə səbəb olduğu yanğın və partlayış nəticəsində meydana gələnlər də daxil olmaqla, bütün zərərlər, sığorta təminatına daxil edilir. “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın əksinə olaraq, zəlzələ və vulkan püskürməsinin səbəb olduğu yanğın və partlayış nəticəsində sığortalanmış əşyaların yox olmasına görə dəyən zərərlər sığorta təminatına daxil edilmir.

Zəlzələ və vulkanın səbəb olduğu yanğıla əlaqədar olmayan zərərlərdə sığortaçıları 72 saatlıq fasiləsiz bir müddət ərzində dəyən zərərin müqavilə ilə müəyyən edilmiş hissəsinə görə cavabdehdir. Sığorta etdirən 72 saatlıq müddət başa çatdıqdan və bütün hallarda hadisənin baş verdiyini öyrəndiyi tarixdən etibarən ən gec 3 gün ərzində vəziyyəti sığortaçıya bildirməməyə görə məsuliyyət daşıyır.

Zəlzələ və vulkan püskürməsi üzrə sığorta təminatı sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- FIRTINA ÜZRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtlə:

Yağış, qar, dolu ilə birlikdə olub-olmamasından asılı olmayaraq yalnız fırtına və ya fırtına nəticəsində küləyin gətirdiyi və yıxdığı cisimləri sığortalanmış əşyalara vurduğu zərərlə sığorta təminatı daxil edilir. Fırtına üzrə sığorta təminatı sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- QAR AĞIRLIĞI ÜZRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtilə:

Sığorta təminatına daxil olan zərərlər:

1. Güclü qar yağmasından sonra damlarda yığılmış qarın ağırlığına görə sığortalanmış binaya və içindəki əmlaka dəyən həqiqi zərərlər ;
2. Qarın ağırlığından damın uçması və ya çökməsinə görə qar, yağış və dolunun binanın içindəki sığortalanmış mallara vurduqları zərərlər.

Sığorta təminatına daxil edilməyən zərərlər:

1. Qarın ağırlığına görə damda heç bir xəsərat baş vermədən qarın, dolunun, yağışın və ya əriyən qarın binanın içərisinə keçməsinə (sızmasına) görə dəyən zərərlər;
2. Bayırda qalmış mallara dəyən zərərlər:

Qar ağırlığı üzrə sığorta təminatı sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- SEL VƏ YA SU BASMASI ÜZRƏ ŞƏRTLƏRƏ

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydalarının”nin müddəalarına əməl olunması şərtilə;

Sığortalanmış əmlak ətrafındakı nohur, çay, dərə və kanalların daşması; dənizlərin (qabarma və çəkilmə istisna olmaqla) səviyyəsinin qalxması nəticəsində dəyən zərərlər sığorta təminatına daxil edilir.

Sığorta təminatına daxil olmayan hallar:

1. Binanın daxilində və xaricindəki su borularının partlaması, su çənlərinin sıradan çıxması və ya daşması nəticəsində dəyən zərərlər;
2. Qızdırıcı radiatorların partlaması, daxili su, yağış novalçalarının daşmasına görə dəyən zərərlər.
3. Sel və ya su basması nəticəsində baş verən və yer sürüşməsinin səbəb olduğu zərərlər.

Sel və ya su basması üzrə sığorta təminatı, sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- YER SÜRÜŞMƏSİ ÜZRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtilə;

1. Sığortalanmış binanın tikildiyi ərazidə və ya ətrafında baş verən yer sürüşməsi və torpaq çökməsinə, eləcə də sel ya su basmasının səbəb olduğu yer sürüşməsi və ya torpaq çökməsinə görə dəyən zərərlər təminata daxil edilir.

2. Əlavə razılaşma yoxdursa, sığorta təminatına daxil edilməyən hallar:

Sığortalanmış binanın ətrafında aparılan qazıntı işləri nəticəsində baş verən yer sürüşməsi və torpaq çökməsinə görə dəyən zərərlər.

3. Sığorta təminatına daxil edilməyən hallar:

Zəlzələ və vulkan püskürməsi nəticəsində baş verən yer sürüşməsi və torpaq çökməsinə görə dəyən zərərlər.

4. Yer sürüşməsi üzrə sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- DAXİLİ SUYUN VURDUĞU ZƏRƏRƏ GÖRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərti ilə;

1. Sığorta təminatına daxil olan zərərlər:

Sığortalanmış binanın içindəki su çənlərinin, su borularının, qızdırıcı sistemin kolonka, radiator və borularının, içməli su və ya kanalizasiya qurğularının partlaması, daşması, sızması, tutulması, sınması və donmasına görə dəyən zərər:

Yağış sularının, qar və buzların əriməsi nəticəsində yaranan suların binanın içinə axan sulara görə dəyən zərərlər;

Bağlanması unudulan su krantlarından axan sulara görə dəyən zərər;

Donmasına görə qurğular və qurğularla əlaqədar cihazlara dəyən zərər və təminatın əhatə dairəsinə daxil edilmiş zərərin meydana gətirən qurğunun təmir edilməsi məqsədi ilə divarın bir hissəsinin sökülməsi və ya yenidən düzəldilməsi ilə əlaqədar çəkilən xərclər;

Kanalizasiya və fosseptik su yollarından geriye daşan çirkli sulara görə dəyən zərərlər;

Şəhər su şəbəkəsinin nasazlığına görə axan və ya sızan suların vurduğu zərərlər.

Yuxarıda göstərilən su qurğularına daim nəzarət edilməsi, vaxtı-vaxtında lazımı qaydada təmir edilməsi və qış fəslinin əvvəlində donmaya qarşı lazımı tədbirlərin görülməsi, habelə bina uzun müddətə boş qalarsa, su qurğusuyla əlaqədar su kranlarının bağlanacağını və qurğulardakı suyun boşaldılacağını, sığortalı tərəfindən öz öhdəsinə götürməsi müqaviləyə əlavə şərt kimi qeyd olunur.

2. Sığorta təminatına daxil olmayan hallar:

Suyun donması nəticəsində baş verən hallar istisna olmaqla, qurğu və qurğuyla əlaqədar cihazların xarab olması, aşınması və köhnəlməsindən dəyən zərərlər;

Pəncərə boşluqlarından, dama qoyulmuş gözlüklərdən və ya açıq qoyulmuş yerlərdən içəri axan sulara görə dəyən zərərlər;

Qar və buzların təmizlənməsinə görə çəkilən xərclər.

Daxili suyun vurduğu zərərə görə sığorta təminatı sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- AVTONƏQLİYYAT VASİTƏLƏRİ İLƏ VURULAN ZƏRƏRƏ GÖRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərti ilə;

Mühərrikli və mühərriksiz avtonəqliyyat vasitələrinin sığortalanmış obyektləri vurmasına görə dəyən zərərlər sığorta təminatına daxil edilir. Sığortalının özü, qohumları, qulluqçuları və ya hərəkətlərinə görə məsuliyyət daşdığı şəxslər tərəfindən idarə olunan avtomobillərin sığortalanmış əmlaka vurduğu zərərlər sığorta təminatına daxil edilmir. Avtonəqliyyat vasitələri ilə vurulan zərərlər üzrə sığorta təminatı sığortalının “Əmlakın Yangın və Digər Risklərdən Sığortası Əsas Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- HAVA NƏQLİYYATI İLƏ VURULAN ZƏRƏRƏ GÖRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərti ilə;

Təyyarələrin və digər hava nəqliyyatı vasitələrinin toqquşması zamanı və ya onlardan bir hissəsinin və ya parçasının düşməsi nəticəsində sığortalanmış obyektlərə dəyən zərər sığorta təminatına daxil edilə bilər. Sığortalının özü, qohumları, qulluqçuları və ya hərəkətlərinə görə cavabdeh olduğu şəxslər tərəfindən idarə olunan hava nəqliyyat vasitələrinin sığortalanmış əmlaka vurduğu zərərlər sığorta

təminatına daxil edilir. Hava nəqliyyatı ilə vurulan zərərə görə sığorta təminatı, sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- SU NƏQLİYYATI İLƏ VURULAN ZƏRƏRƏ GÖRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtilə;

Mühərrikli və mühərriksiz su nəqliyyatı vasitələrinin sığortalı obyektlərə dəyməsinə görə dəyən zərərlər sığorta təminatına daxil edilir.

Sığortalının özü, qohumları, qulluqçuları və ya hərəkətlərinə görə cavabdeh olduğu şəxslər tərəfindən idarə olunan su nəqliyyat vasitələrinin sığortalanmış əmlaka vurduğu zərərlər sığorta təminatına daxil edilmir.

Su nəqliyyatı ilə vurulan zərərə görə sığorta təminatı sığortalının “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- TÜSTÜNÜN VURDUĞU ZƏRƏRƏ GÖRƏ ŞƏRTLƏR

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtilə;

Boru və ya düdkeş vasitəsilə pəncərəyə birləşdirilən qızdırıcı və bişirmə cihazlarının adi, normal işləməməsi və xarab olması nəticəsində çıxan tüstünün sığortalanmış əşyalara vurduğu zərərlər sığorta təminatına daxil edilir.

Soba və buxarılardan çıxan tüstülərə görə zərər, habelə tüstünün, binanın qıraq hissələrindən və ətrafında olan obyektlərə vurduğu zərərlər sığorta təminatına daxil edilmir.

Tüstünün vurduğu zərərə görə sığorta təminatı sığorta etdirənin “Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nda göstərilən məlumat vermə cavabdehliyindən əlavə bu şərtlərlə əlaqədar suallara yazılı və imzalı şəkildə verəcəyi cavablara əsasən verilir.

- YANGIN VƏ PARTLAYIŞ ÜZRƏ MƏSULİYYƏT TƏMİNATI

Bu şərtlərdə göstərilən əlavə təminatlar həm birlikdə, həm də ayrı-ayrılıqda verilə bilər.

“Əmlakın Yangından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”nın müddəalarına əməl olunması şərtilə;

1. İcarəçinin mülkiyyətçi qarşısında məsuliyyəti.

Bu sığorta şərtləri ilə icarəçi tərəfindən icarəyə götürülmüş əmlakın onun təqsirli hərəkətləri nəticəsində yararsız vəziyyətə düşməsinə görə dəymiş zərərlərə təminat verilir.

İcarəyə götürüləcək əmlaka vurulacaq zərərə görə icarəçinin mülkiyyətçi qarşısındakı məsuliyyəti sığortası üzrə veriləcək ödəniş hesablandığı zaman binanın, inşaat tarixindən etibarən köhnəlmə və aşınma nisbəti çıxılmaqla, hadisə baş verdiyi tarixə olan yerli bazar qiymətləri ilə yenidən tikilmə xərcləri əsas götürülür. Binanın yenidən tikilməsinə ehtiyac olmazsa, ödəniş məbləği binanın hadisə tarixindən bir gün əvvəlki alqı-satqı qiymətindən torpaq sahəsinin dəyəri çıxılmaqla hesablanan məbləğdən artıq ola bilməz.

İcarə və ya icarədən mənfəət götürmə imkanının qeyri-mümkünlüyünə görə icarəçinin mülkiyyətçi qarşısında məsuliyyəti sığortası üzrə veriləcək ödəniş hesablandığı zaman, bir ildən çox olmaması şərtilə, hadisə baş verdiyi tarixdə icarəyə verilmiş olan məbləğ əsas götürülür;

2. Mülkiyyətçinin icarəçi qarşısında məsuliyyəti.

Mülkiyyətçinin icarəçi qarşısında məsuliyyəti icarəyə götürülən binayla əlaqədar hüquqi məsuliyyəti əhatə edir və əmlakın “Əmlakın Yanğından və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”na əsasən hesablanan dəyərə əsasən götürülür;

3. Mülkiyyətçinin və ya icarəçinin qonşuluq məsuliyyəti.

Mülkiyyətçinin və ya icarəçinin qonşuluq məsuliyyəti yanğıın və ya partlayışın sirayət etməsi nəticəsində qonşu bina və ya mallara dəyəcək zərərləri əhatə edir.

Yanğıın və ya partlayışın sirayət etməsi nəticəsində qonşulara vurduqları zərərlərə görə mülkiyyət sahibi və ya icarəçi qonşulara vurduqları zərər və onun aradan qaldırılması ilə əlaqədar veriləcək ödənişin məbləği hesablandığı zaman bina və içindəki əmlakın “Əmlakın Yanğıın və Digər Risklərdən Sığortası Qaydaları”na əsasən hesablanan dəyərinə əsasən götürülür.